Maa- ja metsätalousministeriö
Lainsäädäntöneuvos Mika Saari
2.3.2021

**HE 8/2021 vp.**
**HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAEIKSI MAATALOUDEN RAKENNETUISTA ANNETUN LAIN 18 §:n SEKÄ POROTALOUDEN JA LUONTAISELINKEINOJEN RAKENNETUISTA ANNETUN LAIN 41 §:n MUUTTAMISESTA**

Valtiontakauksia maatalouden ja porotalouden rakenteen kehittämiseen voidaan myöntää maatalouden rakennetuista annetun lain (1476/2007) sekä porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain (986/2011) nojalla. Valtiontakaus on osa rakennetukien rahoituskokonaisuutta, jonka avulla helpotetaan investointihankkeiden rahoituksen saatavuutta. Maatalouden rakennetuet ovat osa komission hyväksymää Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaa 2014—2020, jonka toteuttaminen on mahdollistettu 31.12.2022 asti siirtymäkauden asetuksella (EU 2020/2220).

Lakien mukaiset valtiontakaukset voidaan myöntää maatilatalouden kehittämisrahaston käyttösuunnitelmassa vuosittain vahvistettavan enimmäismäärän rajoissa ja mahdolliset takaustappiot katetaan rahaston varoin. Jos haettu takausten määrä ylittäisi käytettävissä olevan myöntövaltuuden, rahoitettavat hankkeet valitaan EU-lainsäädännön edellyttämässä valintamenettelyssä.

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi maatalouden rakennetuista annetun lain 18 §:ää sekä porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetusta annetun lain 41 §:ää siten, että lakien nojalla myönnettävien valtiontakausten kohteena olevien lainojen pääomaa saa samanaikaisesti olla maksamatta enintään 110 miljoonaa euroa nykyisen 80 miljoonan euron sijasta. Samalla edellä mainittuja pykäliä ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että muutettavaksi ehdotettua pääoman määrää laskettaessa huomioon otetaan samaan tarkoitukseen aikaisemman lainsäädännön nojalla myönnettyjen lainojen pääoma. Valtiontakauksen kohteena oleviin investointeihin tai takauksen myöntämisen ehtoihin ei ehdoteta muutoksia.

Esityksen tarkoituksena on varmistaa maatalouden ja porotalouden investointien rahoitus ja toteutuminen Euroopan unionin rahoituskausien välisen siirtymäkauden aikana vuosina 2021-2022 mahdollistamalla nykyistä vastaavien valtiontakausten myöntäminen osana investointitukea ennen uuden rahoituskauden EU-lainsäädännön mukaisen tukijärjestelmän toimeenpanon alkamista.

Nykyinen valtiontakausten kohteena olevien lainojen maksamatta olevan pääoman 80 miljoonan euron enimmäismäärä on alun perin mitoitettu vastaamaan yhden ohjelmakauden tarpeita, eikä siinä ole huomioitu kahden vuoden siirtymäkautta, kuten ei muussakaan ohjelman alkuperäisessä rahoituksen suunnittelussa. Ilman ehdotettua

muutosta valtiontakausten myöntömahdollisuudet siirtymäkauden aikana tulisivat olemaan hyvin rajalliset ja käytännössä takausta voitaisiin myöntää vain muutamalle hankkeelle vuosittain.

Lakeihin esitettävien muutosten avulla varmistettaisiin tilojen kilpailukykyä parantavien ja tulevaisuuden elintarviketuotantoa edistävien investointihankkeiden toteutumista. Tällä olisi vaikutusta etenkin suurimpiin investointihankkeisiin, joissa tilan käytettävissä olevien omien vakuuksien vaje voi olla suuri ja ulkopuolisen takauksen saaminen on usein edellytys koko hankkeen toteuttamiselle. Investointihankkeiden toteutumien varmistamisella tavoitellaan myös investointeihin varattujen EU:n osaksi rahoittamien avustusvarojen täysimääräistä käyttöä.

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan mahdollisimman pian ja sovellettaviksi myös lain voimaan tullessa vireillä oleviin tukihakemuksiin.